

The comparison of speech act by Persian monolingual (Persian) and Turkish Persian bilingual students

Seyyede Zohreh Alavi^{1*}
Ameneh Zare²

Abstract

The purpose of this research is to compare speech acts in interactions of Persian monolingual and Turkish-Persian bilingual students. This research is a field research in the field of language usage. This is a cross-sectional and descriptive-analytical research that collects information using a questionnaire. The statistical population includes monolingual (Persian) and bilingual (Persian-Turkish) students, 100 bilingual students and 100 monolingual students in a random cluster, among the students of Payam Noor and Azad universities in Firozabad and Jam from different disciplines. Bloom and Kolka (1982) questionnaires related to requests and apologies were used to measure speech interactions in the two areas of requests and apologies, each of which contains 18 questions. In this research, in order to analyze the data, SPSS statistical software was used, and the data was examined and analyzed in two parts, descriptive and inferential statistics. The findings showed that most of the responses to apologies are direct. Also, the monolingual group has more interactions than the bilingual group. In the request reaction, most of the answers are direct. The monolingual group has more speech acts. Request reactions, whether in terms of accepting or rejecting the request, are more among monolingual people. The degree of difficulty of actions in the speakers of Turkish has the highest average and the probability of requested action in the speech of the speakers of Persian is higher with a small difference.

Key words: request, apology, bilingual, monolingual

Extended Abstract

1. Introduction

Among others, Language has functions such as understanding society and culture, helping to establish and maintain social relations, classifying linguistic

*1. Master in Linguistics, Islamic Azad University, Fars Research Sciences Unit, Marvdasht, Iran. (Corresponding Author: alavizohre0036@gmail.com)

2. Assistant Professor in Linguistics, Islamic Azad University, Fars Research Sciences Unit, Marvdasht, Iran. (zare@yahoo.com)

categories and helping to reason. Verbal action includes actions such as (demanding), ordering, asking, and informing. If, for example, a question language role is used to ask a question, it is called a direct speech act, while if a sentence with a request syntax is the same as the usual syntax for interrogative sentences, it is an indirect speech act. The speech act of apology is an important topic in literary studies. Apology can be considered a socio-utilitarian phenomenon, because the pragmatic and sociological factors of language flow simultaneously in it. Apology strategies vary from culture to culture. Brown and Levinson believe that people apologize after performing an image-threatening act. By doing this, they do not want to offend the negative image of the listener and apologize to compensate for their offense.

2. Theoretical Framework

The purpose of this research is to compare the speech acts (request and apology) in interactions of Persian monolingual and Turkish-Persian bilingual students. Derakhshan, et al. (2019: 1) showed that there was a statistically significant difference between three groups (non-dynamic evaluation group, dynamic evaluation group and control group); and the dynamic evaluation group performed better. Ghanbari et al. (2015: 1) showed that there is no significant relationship between gender and apology strategies.

3. Methodology

This research is a field research about language usage. This is a cross-sectional and descriptive-analytical research that collects information using a questionnaire. The statistical population includes monolingual (Persian) and bilingual (Persian-Turkish) students from Firozabad and Jam. 100 bilingual students and 100 monolingual students were randomly selected from Payam Noor and Azad University students. Questionnaires related to requests and apologies, each containing 18 questions, were used to measure verbal interactions. These questionnaires were designed by Bloom-Kulka (1986) and were translated and used for the first time.

4. Results & Discussions

In the request response in the monolingual and bilingual group, most of the answers are direct. On the other hand, by examining the average difference of speech acts based on being monolingual or bilingual, there is a significant difference between these two groups, and the monolingual group has actions, and are more talkative than the bilingual group. In general, it can be said that there are more responses to requests, either in terms of accepting or rejecting requests, among monolingual people. The degree of difficulty in the request reaction in the bilingual and monolingual group shows that in the degree of difficulty of the actions and the degree of difficulty in the speakers of Turkish

had the highest average, and probability of the requested action in the speech of Persian speakers is higher with a small difference. Turkish speaking people are different in the way they perform actions due to their social class and the level of familiarity. The amount of acquaintances among Turkish speakers is less than among Persian speakers. In the field of non-linguistic variables such as the level of familiarity and social status and the way of using the speech acts of request, indirect request is most commonly used among Farsi speakers as an auxiliary movement and reduces the compulsion to make a request, but among Turkish speakers, it is an analogy and reduces coercion. Also, in the Persian language group, speakers accept 80% of requests, but Turkish language groups, speakers accept 50% of requests.

5. Conclusions & Suggestions

Regarding direct and indirect answers in apology reaction in the monolingual group, most answers are direct. Also, the monolingual group has more interactions than the bilingual group. This result is in line with the result of Rasakh Islam (2003), Rintel and Walters (1980), Haiching Lin Shen (2006). Direct and indirect responses in the request response show that generally most responses are direct. Also, the results show that, in general, most of the answers are direct. On the other hand, the monolingual group has more speech acts than the bilingual group. This result is in line with the research results of Akbari (2016), Bibb, Takashi and Yuliz Welts1 (1990), Bayan (2004), Zhang (1995). The degree of difficulty in the request response in the bilingual and monolingual groups shows that, in general, the degree of difficulty of the actions in the Turkish speaking group had the highest average and the probability of the requested action in the speech of Persian speaking people is higher with a small difference. This result is consistent with the result of Haiching Lin Shen (2006). The most common use of indirect request among Farsi speakers is as an auxiliary movement and reduces the compulsion to make a request, but among Turkish speakers, it is more analogical and reduces the compulsion to request. This result is consistent with the result of Haiching Lin Shen (2006).

Select bibliography

- Beebe, I. Takahashi, T. & Uliss – Weltz, R. Pragmatic Transfer in Esl. Refusal. In ESL refusal in R.Scarsella, E.S,Anderson, & S.D.Krashern (ED) developing communicative competence in a second language. New York: Newbury House Publisher.1990: 55-73.
- Blum-Kulka, Sh. Indirectness and Politeness in Requests: Same or Different? Journal of Pragmatics. 1989. 11: 131-146.
- Massen, Henry et al. Child Growth and Personality, translated by Mahshid Yasai, Tehran: Mad Kitab Publications. 2014. [In Persian]

- Zandi, B. & Amani, M. Speech Act Strategies of Apology in Bakhtiari Dialect from the Perspective of Sociolinguistics. *Studies of Languages and Dialects of Western Iran*, 2015; 3(14): 103-121. [In Persian]
- Zandi, B. et al. Apology Speech Strategies in Kurdish from the Perspective of Sociolinguistics. *Journal of Popular Culture and Literature*. 2016: 5(17): 162-139. [In Persian]
- Yule, G. *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press. 1996.

How to cite:

Alavi, Seyyede Zohreh. Zare, Ameneh. The comparison of speech act by Persian monolingual (Persian) and Turkish Persian bilingual students. *Zaban Farsi va Guyeshhay Irani*, 2023; 2(14): 157-182. DOI:10.22124/plid.2023.23116.1616

Copyright:

Copyright for this article is retained by the author(s), with first publication rights granted to *Zaban Farsi va Guyeshhay Irani (Persian Language and Iranian Dialects)*. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by-/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided that the original work is properly cited.

مقایسه کنش‌های گفتاری در خواست و عذرخواهی در تعاملات دانشجویان یک‌زبانۀ فارسی و دوزبانۀ ترکی - فارسی

آمنه زارع^۲سیده زهره علوی^۱

چکیده

یافته‌های این تحقیق در واکنش عذرخواهی در گروه یک‌زبانۀ و دوزبانۀ نشان می‌دهد بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم است. البته با بررسی تفاوت میانگین تعاملات براساس یک‌زبانۀ و دوزبانۀ بودن، تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد. در واکنش درخواستی در گروه یک‌زبانۀ و دوزبانۀ، بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم است. از طرف دیگر، با بررسی تفاوت میانگین کنش‌های گفتاری براساس یک‌زبانۀ یا دوزبانۀ بودن تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد. به‌طور کلی می‌توان گفت که واکنش‌های درخواستی در زمینۀ پذیرش یا رد درخواست، در افراد یک‌زبانۀ بیشتر است. درجهٔ سختی در واکنش درخواست در گروه دوزبانۀ و یک‌زبانۀ نشان می‌دهد که در درجهٔ سختی کنش‌ها و درجهٔ سختی، ترک‌زبان‌ها بیشترین میانگین را دارند و احتمال کنش درخواستی در گفتار افراد فارسی‌زبان با تفاوت اندکی، بیشتر است. ترک‌زبانان به دلیل طبقهٔ اجتماعی و میزان آشنایی در نحوهٔ اجرای کنش‌ها با یکدیگر متفاوت‌اند. میزان آشنایی‌ها در ترک‌زبانان کمتر از فارسی‌زبانان است. در متغیرهای غیرزبانی بیشترین کاربرد درخواست غیرمستقیم در فارسی‌زبانان به‌صورت حرکت کمکی و کاهش‌دهندهٔ اجبار جهت انجام درخواست است اما در ترک‌زبان‌ها قیاس و کاهش‌دهندهٔ اجبار درخواست، بیشتر است. همچنین فارسی‌زبان نسبت به ترک‌زبان‌ها بیشتر درخواست‌ها را قبول می‌کنند.

واژگان کلیدی: درخواست، عذرخواهی، دوزبانۀ، یک‌زبانۀ

۱. دانش‌آموختهٔ کارشناسی ارشد زبان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات فارس، مرودشت، ایران. (نویسندهٔ مسؤول)

✉ alavizohre0036@gmail.com

Zrajaee56@gmail.com

۲. استادیار زبان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات فارس، مرودشت، ایران.

۱- مقدمه

کلام و رفتار افراد یک جامعه، فرهنگ آن جامعه را بازنمایی می‌کند. بنابراین می‌توان با مطالعه زبان، از نظام فکری و فرهنگی آن جامعه آگاهی یافت (یوسفی و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۱). زبان ابزاری است برای برقراری ارتباط با دیگران. با زبان می‌توان به ایده افراد و نیز به دلیل چگونگی شکل‌دهی پیام‌های‌شان برای انتقال به مخاطب پی برد. زبان موهبتی الهی است که خداوند آن را در وجود انسان به ودیعه گذاشته‌است. درعین حال، زبان پدیده ذهنی اجتماعی است به گونه‌ای که کودک بدون هیچ آموزش مستقیمی زبان جامعه را فرامی‌گیرد. ازسوی دیگر، برای اینکه افراد از عهده زندگی بزرگسالی برآیند باید بتوانند زبان خواندن و نوشتن بیاموزند و محاسبات ساده را انجام دهند. تکلم رفتاری بی‌نهایت پیشرفته است و برای اینکه کودک متولد شده، چنین رفتار پیچیده را کسب کند به کمک دیگران نیاز دارد. باید توجه داشت که لازمه تولید واکنش‌های حرکتی برای تکلم، وجود سیستم عصبی و حرکتی سالم است. برای ایجاد رابطه، کدبندی، مجزا کردن، تشابهات و استنباط مقررات موجود و تولید مجدد صداها و ترکیبات با مفهوم و مقایسه با دیگران عملکرد صحیح دستگاه صوتی ضرورت دارد. به عقیده هیرینگ^۱ تکلم کودک منعکس‌کننده تمام عوامل فیزیکی و محیطی است و تمام این تجربیات و صفات فیزیکی، روانی، آموزشی و اجتماعی کودک در ایجاد مشکلات گفتاری و رفع آن دخالت دارند (احدی و بنی‌جمال، ۱۳۹۵: ۵۴).

رشد زبان و گفتار یکی از جنبه‌های اصلی رشد در انسان محسوب می‌شود. زبان ذاتا وسیله‌ای برای بیان تعداد نامحدود و نامعینی از معانی است که از طریق سیستمی محدود صورت می‌گیرد. برقراری ارتباط با دیگران و تبادل افکار، از بارزترین کارکردهای زبان است. اما همان‌طور که ماسن^۱ و همکارانش به آن اشاره کرده‌اند زبان کارکردهای دیگری همچون درک جامعه و فرهنگ، کمک به برقراری و تداوم روابط اجتماعی، طبقه‌بندی مقوله‌های زبانی و کمک به استدلال نیز دارد (ماسن و همکاران، ۱۳۹۴: ۲۶).

۲- بیان مسأله

هزاره سوم عصر چندزبانی و چندفرهنگی است و زبان ابزار قدرت و وسیله‌ای برای ارتباط انسانی است. هر زبانی دنیای جدیدی به روی انسان‌ها می‌گشاید. زبان وسیله اصلی ارتباط، تفهیم، تفاهم و شفاف‌سازی است؛ این وسیله ارتباطی، فرایند یادگیری و ایجاد ارتباط میان

1. Masen

دانش‌آموزان با معلمان در مدارس دوزبانه را تحت‌شعاع قرار داده‌است. تکلم به دو زبان به‌طور متناوب، دوزبانگی نامیده می‌شود. همچنین از فردی که این عمل را انجام می‌دهد باعنوان دوزبانه یاد می‌شود. دوزبانگی حالتی است که در آن فرد به زبان دیگری غیر از زبان مادری خود آموزش ببیند (براهوئی مقدم، ۱۳۹۹: ۱۲).

زبان از بافتی که در آن به کار می‌رود مجزا نیست، زیرا در خلأ تولید نمی‌شود. رویکردهای زبان‌شناسی محض در توانش زبان کافی نیست. در ارتباط نه‌تنها رویکردهای زبان‌شناسی از جمله ساختار زبان مثل دستور و واژگان در نظر گرفته می‌شود بلکه بافت نیز بایستی در نظر گرفته شود، اینکه چه کسی، چه چیزی را برای چه کسی و در کدام موقعیت مطرح می‌کند در زبان مهم هستند. فردی ممکن است مهارت‌های زبانی محدودی داشته باشد اما در وضعیت‌های خاص ارتباطی موفق گردد. دیگری احتمال دارد تسلط زبان‌شناسی خوبی داشته باشد اما در موقعیت‌های ویژه ارتباطی ناموفق عمل کند یا در مهارت‌های ارتباطی بین فردی رشد نیافته باشد. محیط اجتماعی در تولید زبان مهم است. استفاده فرد از توانمندی دوزبانگی به دوزبانگی کارکردی معروف است. دوزبانگی کارکردی منجر به تولید زبان در بافت‌ها و حوادث روزمره می‌شود. دوزبانگی کارکردی به زمان، مکان و افرادی که از آن دو زبان استفاده می‌کنند مربوط است (کینگ و مکی، ۱۳۹۹: ۴۵).

در مقابل نظام کلی ذهنی که زبان نامیده می‌شود، گفتار قرار دارد که جزیی و عینی است. سخنگویان یک زبان با سخن گفتن بخشی از نظام کلی و ذهنی زبان را به کار می‌برند و آن را به جنبه عینی و فیزیکی تبدیل می‌کنند. در واقع در هر بار سخن گفتن که بخشی از نظام ذهنی و مجرد زبان به کمک اندام‌های گویایی در قالب اصوات زبانی ادا می‌شود زبان از صورت ذهنی و بالقوه خود به‌صورت عینی و محسوس درمی‌آید و وسیله برقراری ارتباط می‌گردد. این جنبه بالفعل یا صورت فیزیکی و عینی زبان است که گفتار نامیده می‌شود.

کنش گفتاری شامل اعمالی نظیر (تقاضا کردن)، امر کردن، سؤال کردن، و مطلع ساختن می‌شود. برای نمونه، در صورتی که یک نقش زبانی سؤالی برای پرسیدن سؤال به کار رود، به آن کنش گفتاری مستقیم^۱ می‌گویند، اما اگر جمله‌ای با ساخت نحوی خواهشی همانند ساخت نحوی معمول برای جمله‌های پرسشی باشد، آن را کنش گفتاری غیرمستقیم^۲ می‌نامند. توانایی ما برای تعبیر نقش کنش‌های گفتاری، صرفاً نمونه دیگری از فرایند تعبیر مبتنی بر منظور گوینده است (Yule, 1996: 150).

1. Direct speech communication
2. indirect speech communication

آستین در ۱۳۵۵ نظریه کنش گفتار را ارائه کرد. کنش گفتار درخواست در دسته کنش گفتارهای ترغیبی قرار دارد، چون گوینده سعی دارد مخاطب خود را به کاری وادارد (زاهدی اصل و همکاران، ۱۴۰۰). از نظر بلوم کولکا^۱ و همکاران (۱۹۸۹) در همه زبان‌ها مستقیم بودن دارای سه سطح اصلی است: مستقیم، غیرمستقیم متعارف و غیرمستقیم غیرمتعارف. مستقیم‌ترین و صریح‌ترین سطح، سطحی است که درخواست در قالب جمله‌های امری نمود می‌یابد.

کنش گفتار عذرخواهی موضوعی مهم در مطالعات ادبی است. عذرخواهی را می‌توان پدیده‌ای اجتماعی-کاربردشناختی^۲ دانست، زیرا عوامل کاربردشناختی و جامعه‌شناختی زبان هم‌زمان در آن جریان دارد. راهبردهای عذرخواهی^۳ از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت است. براون و لوینسون معتقدند که افراد به دنبال انجام یک عمل تهدیدکننده عذرخواهی می‌کنند. با این کار، آنها به تخطی از وجهه منفی شنونده تمایل نشان نمی‌دهند و برای جبران تخطی خود عذرخواهی می‌کنند. افراد معمولاً اصطلاحات زیادی را که اثر یکسانی دارند به کار می‌برند و گاه در کنار آنها اعمال محترمانه غیرکلامی انجام می‌دهند (زندى و همکاران، ۱۳۹۶).

۳- پیشینه پژوهش

مقالات و پایان‌نامه‌های اندکی در زمینه کنش‌های گفتاری درخواست و عذرخواهی و متغیرهای دخیل در آن انجام شده‌است. در اینجا به تعدادی از پژوهش‌ها که ارتباط موضوعی نزدیکی با پژوهش حاضر دارند، اشاره می‌شود.

رشتچی و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهشی تحت عنوان ارتباط اتخاذ دیدگاه با دوزبانگی و جنسیت نشان دادند که اتخاذ دیدگاه در گروه دوزبانه بالاتر از گروه یک‌زبانه و میان زنان بالاتر از مردان است.

اربابی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان تأثیر دوزبانگی بر شناخت: مطالعه دوزبانه‌های آذری-فارسی، نشان دادند که برتری شناختی دوزبانه‌ها ناشی از ماهیت به کارگیری دو زبان متفاوت است نه نوع زبان.

زندى و امانی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان راهبردهای کنش گفتاری عذرخواهی در گویش بختیاری از دیدگاه زبان‌شناسی اجتماعی، نشان دادند که جنسیت بر انتخاب راهبردها تأثیرگذار بود. زیرا زنان نسبت به مردان بیشتر مسئولیت خطاها و تأثیر کارهای خود را بر

1. Blum kulka, S
2. socio-pragmatic
3. apology strategies

دیگران پذیرفتند و طلب بخشش کردند. زنان عذرخواهی صریح‌تر و روشن‌تری انجام دادند و برای توجیه رفتار خود بیشتر جزئیات را توضیح دادند. مردان بیشتر سعی داشتند عذرخواهی را به تعویق انداخته یا دیگری یا چیزی را مقصر بدانند.

زندگی و همکاران (۱۳۹۶: ۱۳۹) در پژوهشی با عنوان راهبردهای کارگفت عذرخواهی در زبان کردی از دیدگاه زبان‌شناسی اجتماعی، نشان دادند که تنوع راهبردهای عذرخواهی براساس ماهیت و شدت خطا و باتوجه به هنجارهای اجتماعی غالب در فرهنگ کردی، بسیار است. مطالعه حاضر جمع‌گرا بودن فرهنگ کردی را که سبب تفاوت در کاربرد راهبردهای عذرخواهی می‌شود، روشن می‌سازد.

درخشان و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان تأثیر ارزیابی پویا و غیرپویا بر درک یادگیرندگان زبان انگلیسی سطح متوسط از کنش‌های گفتاری معذرت‌خواهی و درخواست، نشان دادند که میان سه گروه (گروه ارزیابی غیرپویا، گروه ارزیابی پویا و گروه شاهد)، تفاوت معنادار آماری وجود دارد و نتایج حاکی است که گروه ارزیابی پویا عملکرد بهتری داشته‌است. رینتل و والترز^۱ (۱۹۸۰) در بررسی‌های خود در مورد دو کنش درخواست و عذرخواهی بین اسپانیایی‌زبان‌ها و دوزبان‌های اسپانیایی-انگلیسی براساس سن و موقعیت اجتماعی نشان دادند که درخواست‌ها و عذرخواهی‌ها در اسپانیایی‌زبان‌ها بیشتر از دوزبان‌های اسپانیایی-انگلیسی است.

بیب، تاکاشی و یولیز ولتز^۲ (۱۹۹۰) مطالعه‌ای را در مورد کنش گفتاری در درخواست با آمریکایی‌های انگلیسی‌زبان و ژاپنی‌هایی که انگلیسی را به‌عنوان زبان دوم خود می‌خوانند، هدایت و رهبری کردند. آنها نشان دادند که در مورد حالت رد درخواست شامل بیان پشیمانی و افسوس و سپس بیان عذرخواهی و در پایان پیشنهاد راه‌چاره می‌شد. همچنین در مورد رد درخواست به این نتیجه رسیدند که ژاپنی‌های انگلیسی‌زبان و سخنگویان بومی‌زبان انگلیسی در سه بخش از هم متفاوت هستند: ترتیب فرمول‌های معنایی، بسامد فرمول‌ها و محتوای گفته‌ها. با اینکه سخنگویان ژاپنی‌زبان به‌طور مناسبی اجزاء معنایی را همانند همتای آمریکایی‌شان تولید می‌کردند ولی کیفیت گفته‌ها بسیار متفاوت بود. آمریکایی‌ها تمایل دارند زمانی که توضیح می‌دهند جزئیات به‌خصوصی را پیشنهاد دهند.

اسلامی راسخ (۱۹۵-۱۷۹: ۲۰۰۴) در مطالعه خود در مورد راهبردهای حفظ حیثیت در برابر کنش گفتار شکایت در زبان فارسی و انگلیسی می‌گوید کنش گفتاری معذرت‌خواهی به‌عنوان

1.

2. Beebe, takahashi & Uliss-weltz

راهبرد حفظ حیثیت، بالاترین بسامد را در آمریکایی‌های انگلیسی‌زبان و سخنگویان فارس دارد و اینکه سخنگویان فارسی‌زبان به عوامل بافتی بسیار حساس هستند و راهبردهای حفظ حیثیت خود را تغییر می‌دهند. سخنگویان انگلیسی اکثراً از یک معذرت‌خواهی استفاده می‌کنند و آن را براساس عوامل یافتی شدیدتر می‌کنند.

بیان^۱ (2004) مطالعه‌ای در زمینه رفتارهای درخواستی در گروه زنان در دو گروه کره‌ای و آمریکایی انجام داد و نتایج نشان داد که درخواست‌ها در طبقات پایین اجتماعی کمتر از گروه‌های دیگر است و درخواست‌های غیرمستقیم نیز بیشتر از مستقیم.

هایچینگ لین شن^۲ (2006) در تحقیقی به بررسی رفتارهای درخواستی بین افراد چینی پرداخت. نتایج نشان داد که درخواست‌ها به دو دسته مستقیم و غیرمستقیم تقسیم شدند و هر کدام از این دو به بخش‌های متفاوتی که براساس این تحقیق استراتژی‌هایی که کاهش دهنده اجبار در درخواست‌ها هستند بیشترین امتیاز را به دست آوردند.

قنبری و همکاران (2015) در پژوهشی با عنوان بررسی راهبرد عذرخواهی در بین زن و مرد کرد دوزبانه شهر ایلام، نشان دادند که بین جنسیت و راهبردهای عذرخواهی مردم ایلام رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج نشان داد که پاسخ‌دهندگان تمایل مکرری به استفاده از راهبردهای «توضیح»، «پذیرفتن مسئولیت» و «پیشنهاد تعمیر» دارند. پس تمایل چندانی به تشدید و اهتمام به شنونده ندارند.

۴- روش پژوهش

روش تحقیق میدانی و در حوزه کاربردشناسی زبان است که با استفاده از روش پرسشنامه اطلاعات گردآوری می‌شود. چارچوب پژوهش الگوی بلوم کولکا (1985) است که رفتارهای ارتباطی بومی و غیربومی را در خصوص درخواست، معذرت‌خواهی را در هشت زبان و فرهنگ بررسی نمود. این طرحواره قادر است که درخواست را به سه جزء تقسیم نماید:

جزء اول: جمله هشدار و جلب توجه، خطاب مانند اصطلاحات خطاب با توجه کردن، به عبارتی هسته درخواست، یعنی کوچک‌ترین واحدی که می‌تواند به‌عنوان یک درخواست تشخیص داده شود.

جزء دوم: head act یا هسته کنش و جزا. هسته کنش خود می‌تواند به سه مقوله اصلی تقسیم شود: مستقیم، غیرمستقیم، غیرقراردادی.

جزء سوم: adjunct یا افزوده. یعنی چیزی که به هسته افزوده می‌شود.

1. Byon, A

2. Hiching Leen chen

۴-۱- جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه آماری دانشجویان یک‌زبانه (فارسی‌زبان) و دوزبانه (فارسی-ترکی) هستند. این دو گروه در دو مورد کنش‌های درخواست و عذرخواهی مقایسه شدند. شرکت‌کنندگان ترک‌زبان از فیروزآباد و جم انتخاب شدند. ۱۰۰ دانشجوی دوزبانه و ۱۰۰ دانشجوی یک‌زبانه به‌صورت خوشه‌ای تصادفی از میان دانشجویان دانشگاه پیام نور و آزاد شهرستان‌های فیروزآباد و جم و از بین رشته‌های مختلف انتخاب گردیدند.

۴-۲- ابزار سنجش

برای سنجش تعاملات گفتاری در دو زمینه درخواست و عذرخواهی از پرسشنامه‌های مربوط به درخواست و عذرخواهی که هر کدام ۱۸ سؤال دارد استفاده گردید. پرسشنامه‌ها شامل دو بخش عذرخواهی و درخواست بودند که به‌صورت تشریحی تکمیل گردیدند. این پرسشنامه‌ها را بلم کولکا طراحی کرده و برای اولین بار ترجمه شد. پاسخگویان ترک‌زبان پرسشنامه‌ها را به ترکی و ترجمه آن به فارسی تکمیل نمودند. داده‌ها با نرم‌افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شد.

۵- یافته‌ها

در ابتدا برای به‌دست آوردن اطلاعات توصیفی در زمینه متغیرهای پژوهش، برای سازماندهی، خلاصه کردن، توصیف و تفسیر داده‌ها از نمونه‌های آماری، میانگین، انحراف استاندارد، واریانس و محدوده نمرات برای متغیرهای پژوهش محاسبه گردیده‌است:

جدول ۱- میانگین، انحراف استاندارد، واریانس، حداقل و حداکثر نمره متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف استاندارد
عذرخواهی	۸/۹۹	۸/۰۸
درخواست	۸/۶۹	۸/۷۰
عذرخواهی	۸/۸۴	۸/۷۴
درخواست	۸/۶۶	۸/۷۹
درجه سختی کنش‌ها	۲/۹۰	۱/۴۲
درجه سختی	۲/۶۷	۱/۴۲
احتمال درخواست	۳/۴۵	۱/۴۸
درجه سختی کنش‌ها	۳/۳۲	۱/۳۴
درجه سختی	۳/۱۰	۱/۴۳
احتمال درخواست	۳/۳۷	۱/۵۱

براساس جدول ۱ که به بررسی درخواست‌ها و عذرخواهی‌ها در گروه یک‌زبانه می‌پردازد، میانگین عذرخواهی در گروه یک‌زبانه ۸/۹۹ و میانگین درخواست ۸/۶۹ است. میانگین عذرخواهی در گروه دوزبانه ۸/۸۴ و میانگین درخواست ۸/۶۶ است. همچنین درجه سختی در واکنش درخواست در گروه دوزبانه و یک‌زبانه نشان می‌دهد که به‌طور کلی درجه سختی کنش‌ها در گروه ترک‌زبان با میانگین ۳/۳۲، درجه سختی ۳/۱۰ و احتمال کنش درخواستی در گفتار ۳/۳۷ و در گروه فارسی‌زبان درجه سختی کنش‌ها ۲/۹۰، درجه سختی ۲/۶۷، احتمال کنش درخواستی در گفتار ۳/۴۵ است که در درجه سختی کنش‌ها و درجه سختی ترک‌زبان‌ها بیشترین میانگین را دارد. احتمال کنش درخواستی در گفتار فارسی‌زبانان با تفاوت اندکی، بیشتر است.

جدول ۲- پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش درخواستی و عذرخواهی در گروه یک‌زبانه و دوزبانه به تفکیک جنسیت

نوع واکنش	جنسیت	تعداد	فراوانی	درصد	
واکنش درخواستی	گروه یک‌زبانه	زن	پاسخ مستقیم	۷۲۵	۱۱/۵۰
		مرد	پاسخ مستقیم	۱۰۰۰	۸۸/۵
		زن	پاسخ غیرمستقیم	۸	۰/۳۸
		مرد	پاسخ غیرمستقیم	۹	۴/۶۲
	گروه دوزبانه	زن	پاسخ مستقیم	۹۰۰	۵۶/۰۴
		مرد	پاسخ مستقیم	۸۱۰	۴۳/۹۶
		زن	پاسخ غیرمستقیم	۵	۱۳/۶
		مرد	پاسخ غیرمستقیم	۳	۱۰/۶
واکنش عذرخواهی	گروه یک‌زبانه	زن	پاسخ مستقیم	۴۴۱	۴۹/۶
		مرد	پاسخ مستقیم	۷۰۰	۵۰/۴
		زن	پاسخ غیرمستقیم	۱۴۱	۴۷/۹۴
		مرد	پاسخ غیرمستقیم	۵۰۰	۵۲/۰۶
	گروه دوزبانه	زن	پاسخ مستقیم	۸۰۰	۵۵/۸۸
		مرد	پاسخ مستقیم	۲۰۰	۴۴/۱۲
		زن	پاسخ غیرمستقیم	۹۵	۵۳/۸
		مرد	پاسخ غیرمستقیم	۱۳	۴۶/۲

براساس جدول ۲ پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش درخواستی در گروه یک‌زبانه و دوزبانه به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم؛ ۹۵ درصد کل پاسخ‌هاست. از طرف دیگر، پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش عذرخواهی در گروه یک‌زبانه به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم؛ ۶۳/۳ درصد کل پاسخ‌هاست، و در واکنش عذرخواهی با همین معیار بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم؛ ۸۲/۵ درصد کل پاسخ‌هاست.

جدول ۳- پاسخ فراوانی و درصد براساس تقسیم‌بندی‌های درخواست‌های مستقیم و غیرمستقیم در گروه یک‌زبانه و دوزبانه

ترکی - فارسی		فارسی		نوع درخواست	
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۵	۵	۱۰	۱۰	درخواست غیرمستقیم	امری
۵	۵	۵	۵		صریح
۵	۵	۵	۵		پر بار
۲۰	۲۰	۱۰	۱۰		قیاس
۱۵	۱۵	۱۵	۱۵		بیانیه خواستن
۵	۵	۵	۵		پرس و جوی مقدماتی
۱۵	۱۵	۱۰	۱۰		ایما و اشاره
۱۰	۱۰	۲۰	۲۰		حرکت کمکی
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰		کاهش دهنده اجبار
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰		جمع
۵۰	۵۰	۸۰	۸۰	درخواست مستقیم	قبول و پذیرش
۵۰	۵۰	۲۰	۲۰		تحمل
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰		جمع

با توجه به جدول ۳ بیشترین کاربرد درخواست غیرمستقیم در فارسی‌زبانان به‌صورت حرکت کمکی و کاهش دهنده اجبار جهت انجام درخواست است اما در بین ترک‌زبان‌ها قیاس

و کاهش‌دهنده اجبار درخواست بیشتر است. همچنین در گروه فارسی‌زبان ۸۰ درصد درخواست‌ها را می‌پذیرند اما ترک‌زبان‌ها ۵۰ درصد درخواست‌ها را می‌پذیرند. در آزمون مقایسه میانگین کنش‌های گفتاری (درخواست) دانشجویان یک‌زبان و دانشجویان دوزبانۀ ترکی-فارسی از آزمون تی مستقل استفاده شد:

جدول ۴- مقایسه میانگین کنش‌های گفتاری (درخواست و عذرخواهی) دانشجویان یک‌زبان و دانشجویان دوزبانۀ ترکی-فارسی

متغیر	کنش‌های گفتاری	تعداد	میانگین	انحراف معیار	نمره t	P
یک‌زبان	درخواست	۱۰۰	۱۷/۴۶	۱/۸۰	۸۸/۳۴	۰/۰۰
دوزبان		۱۰۰	۰/۲۳	۰/۷۳		
یک‌زبان	عذرخواهی	۱۰۰	۱۷/۱۲	۳/۲۷	۵۰/۶۵	۰/۰۰
دوزبان		۱۰۰	۰/۲۱	۰/۶۴		

براساس جدول ۴، بررسی تفاوت میانگین کنش‌های گفتاری براساس یک‌زبان یا دوزبان بودن نشان داد که با توجه به سطح معناداری صفر تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد. با توجه به میانگین‌ها، گروه یک‌زبان دارای کنش‌های گفتاری بیشتری نسبت به گروه دوزبان هستند. گروه یک‌زبان (۱۷/۴۶) نشان می‌دهد که کنش‌های گفتاری مستقیم بیشتر در گفتارشان صورت می‌گیرد. همچنین با بررسی تفاوت میانگین تعاملات براساس یک‌زبان یا دوزبان بودن و با توجه به سطح معناداری صفر، تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد. با توجه به میانگین‌ها، گروه یک‌زبان دارای تعاملات بیشتری نسبت به گروه دوزبان هستند. گروه یک‌زبان (۱۷/۱۲) نشان می‌دهد که کنش‌های گفتاری مستقیم بیشتری در گفتارشان صورت می‌گیرد.

جدول ۵- بررسی تفاوت برای دو گروه براساس چهار عامل زمینه‌ای (درجه سختی کنش‌ها)

P/T	فارسی		ترکی			
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین		
۲/۸۹T= ۰/۰۰۴P=	۱/۰۷	۳/۸۶	۱	۴/۱۱	بالا	درجه سختی کنش‌ها
۶/۴۷T= ۰/۰۰P=	۱/۰۲	۱/۹۳	۱/۱۵	۲/۵۲	پایین	
۲/۳۵T= ۰/۰۱۹P=	۱/۳۴	۳/۰۷	۱/۱۳۶	۳/۴۴	غریبه	فاصله اجتماعی

۳/۱۶T= ۰/۰۰۲P=	۱/۴۹	۲/۸۰	۱/۵۲۶	۳/۴۲	آشنا	
۲/۳۸T= ۰/۰۱۸P=	۱/۴۵	۳/۰۸	۱/۳۱۶	۳/۵۱	صمیمی	
۱/۶۲T= ۰/۰۱۷P=	۱/۴۲	۲/۸۳	۱/۲۰۱	۳/۱۱	بالا	
۳/۱۶T= ۰/۰۰۲P=	۱/۴۹	۲/۸۰	۱/۵۲۶	۳/۴۲	برابر	موقعیت اجتماعی
۲/۲۵T= ۰/۰۱P=	۱/۳۹	۲/۶۹	۱/۴۲۳	۳/۱۰	پایین	

درجه سختی کنش‌ها در ترک‌زبان‌ها بالاتر از فارس‌زبان‌هاست و تفاوت معناداری بین دو گروه وجود دارد. فاصله اجتماعی در ترک‌زبان‌ها بیشتر از فارس‌زبان‌هاست. موقعیت‌های اجتماعی در سه سطح بالا؛ برابر؛ پایین بالاتر از فارس‌زبان‌ها است.

جدول ۶:- بررسی تفاوت برای دو گروه براساس چهار عامل زمینه‌ای (درجه دشواری)

P/T	فارسی		ترکی			
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین		
۳/۸۷۷T= ۰/۰۰P=	۱/۲۷	۳/۴۳	۱/۲۳	۳/۸	بالا	درجه سختی کنش‌ها
۴/۸۷۵T= ۰/۰۰P=	۱/۱۲	۱/۹۱	۱/۲۳	۲/۳	پایین	
۰/۹۸۳T= ۰/۰۰P=	۱/۳۸	۳/۱۳	۱/۳۸	۳/۳	غریبه	
۲/۴۲۶T= ۰/۰۰۲P=	۱/۴۰	۲/۶۳	۱/۵۲	۳	آشنا	فاصله اجتماعی
۳/۰۴۴T= ۰/۰۱۸P=	۱/۵۵	۲/۵۹	۱/۴۲	۳/۱	صمیمی	
۳/۴۷۸T= ۰/۰۱۷P=	۱/۳۹	۲/۷۸	۱/۳۲	۳/۳	بالا	
۲/۴۲۶T= ۰/۰۰۲P=	۱/۴۰	۲/۶۳	۱/۵۲	۳	برابر	موقعیت اجتماعی
۱/۸۸۲T= ۰/۰۱P=	۱/۲۱	۲/۲۲	۱/۳۹	۲/۵	پایین	

برای هر دو گروه درجه اعمال در سطح بالا سخت‌تر از درجه اعمال در سطح پایین است. فاصله اجتماعی در فارس‌زبان‌ها بیشتر از ترک‌زبان‌هاست. موقعیت‌های اجتماعی در بین ترک‌زبان‌ها در سه سطح بالا؛ برابر و پایین بالاتر از فارس‌زبان‌هاست.

جدول ۷- بررسی تفاوت برای دو گروه براساس چهار عامل زمینه‌ای (احتمال درخواست)

P/T	فارسی		ترکی			
	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین		
۱/۳۶۹T= ۰/۱۷۱P=	۱/۴۷	۲/۹۴	۱/۵۲	۲/۷۷	بالا	درجه سختی کنش‌ها
۱T= ۰/۰۰P=	۱/۳۰	۳/۹۷	۱/۲۳	۳/۹۷	پایین	
۱/۰۰۶T= ۰/۳۱۵P=	۱/۴۵	۳/۲۸	۱/۵۱	۳/۴۸	غریبه	فاصله اجتماعی
۱/۳۹۶T= ۰/۱۶۴P=	۱/۵۲	۳/۳۰	۱/۵۳	۳/۰۳	آشنا	
۱/۷۰۱T= ۰/۰۹۰P=	۱/۵۹	۳/۴۰	۱/۶۰	۳/۰۵	صمیمی	موقعیت اجتماعی
۰/۲۳۸T= ۰/۸۱۲P=	۱/۴۱	۳/۶۸	۱/۳۰	۳/۷۲	بالا	
۱/۳۹۶T= ۰/۱۶۴P=	۱/۵۲	۳/۳۰	۱/۵۳	۳/۰۳	برابر	پایین
۰/۱۳۵T= ۰/۸۹۳P=	۱/۴۰	۳/۶۰	۱/۴۷	۳/۵۸		

درجه سختی کنش‌ها: درجه سختی اعمال در احتمال درخواست در دو گروه یکسان است و تفاوت معناداری نیز مشاهده نشد. فاصله اجتماعی هیچ تأثیری بر احتمال درخواست ندارد. احتمال در خواست در گروه موقعیت اجتماعی بالا بیشتر از (برابر و پایین) است.

۶- نتیجه‌گیری

در خصوص کاربرد کنش‌های گفتاری عذرخواهی در تعاملات دانشجویان یک‌زبان فارسی و دوزبان ترک فارسی، پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش عذرخواهی در گروه یک‌زبان به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم و ۶۳/۳ درصد کل پاسخ‌هاست. همچنین پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش عذرخواهی

در گروه دوزبانه به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم و ۸۲/۵ درصد کل پاسخ‌هاست. با توجه به سطح معناداری صفر، تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد و با توجه به میانگین‌ها، گروه یک‌زبانه دارای تعاملات بیشتری نسبت به گروه دوزبانه هستند. این نتیجه همسو با نتیجه اسلامی راسخ (۱۳۸۳)، رینتل و والترز (۱۹۸۰) و هایچینگ لین شن (۲۰۰۶) است. پس کنش‌های گفتاری عذرخواهی در افراد یک‌زبانه بیشتر از افراد دوزبانه است.

درخصوص تفاوت کاربرد کنش‌های گفتاری درخواست در تعاملات دانشجویان یک‌زبانه فارسی و دوزبانه ترکی فارسی، پاسخ‌های مستقیم و غیرمستقیم در واکنش درخواستی در گروه یک‌زبانه به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم و ۹۵ درصد کل پاسخ‌هاست. همچنین نتایج نشان می‌دهد که به‌طور کلی بیشترین پاسخ‌ها به‌صورت مستقیم و ۹۵ درصد کل پاسخ‌هاست. با بررسی تفاوت میانگین کنش‌های گفتاری براساس یک‌زبانه یا دوزبانه بودن و با توجه به سطح معناداری صفر تفاوت معناداری بین این دو گروه وجود دارد. با توجه به میانگین‌ها، گروه یک‌زبانه دارای کنش‌های گفتاری بیشتری نسبت به گروه دوزبانه هستند. این نتیجه همسو با نتایج تحقیقات اکبری (۱۳۸۶)، بیب، تاکاشی و یولیز ولتر (۱۹۹۰)، ژانگ (۱۹۹۵) و بیان (۲۰۰۴) است. به‌طور کلی می‌توان گفت که واکنش‌های درخواستی در زمینه پذیرش یا رد درخواست در افراد یک‌زبانه بیشتر است و تعاملاتی که در زمینه درخواست انجام می‌شود درخواست‌های مستقیم مؤدبانه‌تر هستند و این نوع درخواست قدرت بیشتری دارد و بیشتر بر شنونده تأثیر دارد. باوجود این گوینده‌ای دوزبانه با کارایی بالاتر در کنش گفتاری درخواست، از راهبرد غیرمستقیم بودن بهره می‌برند ولی گروه فارسی‌زبان در استفاده از این راهبرد از تعادل بیشتری استفاده می‌کنند.

در مناطق دوزبانه کشور لزوم توجه به زبان‌های بومی و محلی و گسترش آموزش نوشتاری و آموزشی مهم است و غفلت از این مقوله صدمات جبران ناپذیری را به جامعه و قومیت‌های آن خواهد زد. زبان مادری اساس یادگیری زبان‌های ثانویه است. لزوم تغییر نگرش در نحوه آموزش و پرورش افراد دوزبانه ضروری است و توجه به مراحل زبان‌آموزی کودکان در دبستان از اولویت‌های تربیتی پدر و مادر است.

درخصوص متغیرهای غیرزبانی مانند میزان آشنایی در موقعیت اجتماعی و نحوه استفاده از کنش‌های گفتاری عذرخواهی در تعاملات دانشجویان یک‌زبانه فارسی و دوزبانه ترکی-فارسی، درجه سختی در واکنش درخواست در گروه دوزبانه و یک‌زبانه نشان می‌دهد که

به‌طور کلی درجه سختی کنش‌ها در گروه ترک‌زبان با میانگین $3/32$ ، درجه سختی $3/10$ و احتمال کنش درخواستی در گفتار $3/37$ و در گروه فارسی‌زبان درجه سختی کنش‌ها $2/90$ ، درجه سختی $2/67$ ، احتمال کنش درخواستی در گفتار $3/45$ است که در درجه سختی کنش‌ها و درجه سختی ترک‌زبان‌ها بیشترین میانگین را دارند و احتمال کنش درخواستی در گفتار فارسی‌زبانان با تفاوت اندکی بیشتر است. ترک‌زبانان به دلیل طبقه اجتماعی و میزان آشنایی در نحوه اجرای کنش‌ها با یکدیگر متفاوت‌اند. میزان آشنایی‌ها در ترک‌زبانان کمتر از فارسی‌زبانان است. این آشنایی باعث می‌شود که احتمال کنش و درجه سختی کنش‌ها افزایش یابد. این نتیجه همسو با نتیجه هایچینگ لین شن (2006) است.

در خصوص متغیرهای غیرزبانی مانند میزان آشنایی و موقعیت اجتماعی و نحوه استفاده از کنش‌های گفتاری درخواست در تعاملات دانشجویان یک‌زبان فارسی و دوزبان ترکی-فارسی، بیشترین کاربرد درخواست غیرمستقیم در فارسی‌زبانان به‌صورت حرکت کمکی و کاهش‌دهنده اجبار جهت انجام درخواست است اما در ترک‌زبان‌ها قیاس و کاهش‌دهنده اجبار درخواست بیشتر است. همچنین فارسی‌زبانان ۸۰ درصد درخواست‌ها را می‌پذیرند اما ترک‌زبان‌ها ۵۰ درصد را. براساس جدول ۴ تا ۱۰ در گروه ترک‌زبان درخواست امری $2/$ و در گروه فارسی‌زبان‌ها $4/$ ، درخواست کمکی در ترک‌زبان‌ها صفر و در گروه فارسی‌زبان‌ها $1/$ ، در نوع خواهش و امری در ترک‌زبان‌ها $1/$ و در فارسی‌زبان‌ها $6/$ ، در نوع خواهش و کمکی در ترک‌زبان‌ها صفر و در فارسی‌زبان‌ها $2/$ ، در ترک‌زبان‌ها در نمایشی صریح صفر و در فارسی‌زبان‌ها $1/$ ، در نمایشی پربار در ترک‌زبان‌ها صفر، و در فارسی‌زبان‌ها نیز صفر، در نوع خواستن در ترک‌زبان‌ها $3/$ و در فارسی‌زبان‌ها $5/$ است. به‌طور کلی انواع کنش‌های درخواستی در فارسی‌زبان‌ها بیشتر از ترک‌زبان‌هاست. این نتیجه همسو با نتیجه هایچینگ لین شن (2006) است. پذیرش درخواست در افراد فارسی‌زبان بالاتر از افراد ترک‌زبان است و این موضوع می‌تواند موقعیت اجتماعی را به چالش بکشد. موقعیت‌های اجتماعی می‌توانند بر نوع درخواست و رد یا پذیرش آن تأثیر بسیاری داشته باشد. از این‌رو، تفاوت فاحشی بین پذیرش درخواست در دو گروه وجود دارد.

براساس آمار توصیفی و استنباطی درجه دشواری و احتمال درخواست در ترک‌زبان‌ها بیشتر از فارسی‌زبان‌هاست و از نظر نوع واکنش‌ها نسبت واکنش‌های مستقیم در فارسی‌زبان‌ها بیشتر از ترک‌زبان‌هاست. از این‌رو، زبان بومی هر منطقه و نوع فرهنگ و طبقه اجتماعی در هر منطقه می‌تواند تأثیرات بسزایی بر نوع کنش‌ها و تعاملات داشته باشد. براساس یافته‌ها اکثر

درخواست‌ها به صورت امری و همچنین کاهش‌دهنده اجبار بود که باز هم در فارس‌زبان‌ها بیشتر به چشم می‌خورد. این تحقیق می‌تواند کاربردهای تئوریک زیادی داشته باشد. بررسی محتوایی پاسخ‌ها می‌تواند نقش فرهنگ بومی را در نوع کنش‌ها نشان دهد. تفاوت‌های فرهنگی در نوع درخواست‌های مستقیم نیز تأثیر دارد. فارس‌زبان‌ها در نحوه درخواست و عذرخواهی بسیار راحت‌تر از ترک‌ها هستند و درخواست‌های مستقیم در آنها بیشتر صورت می‌گیرد و نیاز به توضیحات اضافی ندارد، اما در زبان ترکی بنا به نوع فرهنگ در نوع درخواست‌ها نیاز به توضیحات بیشتری دارند و درخواست‌های مستقیم و حتی غیرمستقیم آنها با فارسی تفاوت‌هایی دارد. اجرای پژوهش حاضر در سطح وسیع‌تر و نمونه بیشتر به صورت هم‌زمان در چند شهرستان و مقایسه تعاملات گفتاری بین فارس‌زبان‌ها و دیگر گویش‌ها و زبان‌ها می‌تواند مطلوب باشد.

منابع

- احدی، ح. و بنی‌جمالی، ش. ۱۳۹۵. روان‌شناسی رشد، تهران: بخشایش.
- اربابی، س، شریفی، ش و مشهدی، ع. ۱۳۹۲. «تأثیر دوزبانگی بر شناخت: مطالعه دوزبان‌های آذری فارسی». پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی. ۳ (۱): ۱-۱۸.
- براهوئی مقدم، ن. ۱۳۹۹. «بررسی راهکارهایی برای افزایش میزان آمادگی و پیشرفت زبانی دانش‌آموزان در پایه اول ابتدایی در مناطق دوزبان». آموزش پژوهی، ۶ (۲۱): ۱۱۸-۱۳۲.
- درخشان، ع. شکی، ف و سارانی، م. ۱۳۹۹. «تأثیر ارزیابی پویا و غیرپویا بر درک یادگیرندگان زبان انگلیسی سطح متوسط از کنش‌های گفتاری معذرت‌خواهی و درخواست». جستارهای زبانی، ۶ (۵۸): ۶۰۵-۶۳۷.
- رشتچی، م، طریقت، س و خویی، ر. ۱۳۹۸. «ارتباط اتخاذ دیدگاه با دوزبانگی و جنسیت»، علم زبان، ۶ (۱۰): ۳۵۷-۳۸۱.
- زاهدی اصل، س، مدرسی تهرانی، ی و رستم‌بیک تفرشی، آ. ۱۴۰۰. «کاربرد راهبردهای کنش گفتار درخواست توسط دوزبان‌های ترکی-فارسی براساس دو متغیر جنسیت و سن». زبان‌شناخت، ۱۲ (۲): ۲۲۹-۲۶۰.
- زندی، ب و امانی، م. ۱۳۹۵. «راهبردهای کنش گفتاری عذرخواهی در گویش بختیاری از دیدگاه زبان‌شناسی اجتماعی»، مطالعات زبان‌ها و گویش‌های غرب ایران، ۳ (۱۴): ۱۰۳-۱۲۱.
- زندی، ب، نجفیان، آ. و شاوله، ک. ۱۳۹۶. «راهبردهای کارگفت عذرخواهی در زبان کردی از دیدگاه زبان‌شناسی اجتماعی». فرهنگ و ادبیات عامه. ۵ (۱۷): ۱۳۹-۱۶۲.

- عصاره، ف. ۱۳۸۹. بررسی مسائل زبان‌آموزی کودکان پایه اول مناطق دوزبانه و ارائه برنامه درسی برای آنان، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.
- کرمی نوری، ر.، مرادی، ع. اکبری زردخانه، س. و غلامی، علیرضا. ۱۳۸۷. «بررسی تحول سیالی واژگان کلامی و مقوله‌ای در کودکان دوزبانه». تازه‌های علوم شناختی، ۱۰(۲).
- کینگ، ک. و مکی، آ. ۱۳۹۹. تاتی‌تاتی بر لبه دو زبانگی: چرایی، چیستی و چگونگی آموزش زبان دوم به کودک. ترجمه ل. باقری مطلق. تهران: راوشید.
- ماسن، ه و همکاران. ۱۳۹۴. رشد و شخصیت کودک، ترجمه م. یاسایی، تهران: کتاب ماد.
- یوسفی، ن، عبادی، س و پورسیاه، ف. ۱۳۹۷. «نگاهی جامعه‌شناختی به کنش گفتار انتقاد در زبان فارسی»، زبان پژوهی، ۱۰ (۲۷): ۲۷-۴۴.
- Beebe, I. Takahashi, t. & Uliss – Weltz, R. 1990. "pragmatic transfer in Esl. Refusal". In *ESL refusal in R. Scarsella, E. S, Anderson, & S.D. Krashern (ED) developing communicative competence in a second language*. 55-73. New York: Newbury house publisher.
- Blum-Kulka, Sh. 1989. "Indirectness and Politeness in requests: Same or Different? *Journal of Pragmatics*. 11: 131-146.
- Byon. A. 2004. "Sociopragmatic Analysis of Korean Requests: Edagogical Settings", *Journal of Pragmatics*, 36(9): 1673-1704.
- Eslami-Rasekh, Z. 2004. "Face-keeping Strategies in Reaction to Complaints: English and Persian". *Journal of Asian Pacific Communication*, 14 (1): 179-195.
- Ghanbar, Jamalinesar, Gowhary & Azizifar. 2015. "Investigating Apology Strategy among Male and Female Kurdish Bilinguals at Ilam". *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. Volume 190, 21 May 2015, 477-484.
- Hy chen, L Sh. 2006. A study of Chinese EFL interlanguage request, may 2006, national sun yat sen university.
- Rintell, E. Walters, B. 1980. Sociolinguistic variation and pragmatic ability: a look at learners. *International Journal of the Sociology of Language*. 27, 11-34.
- Yule, G. 1996. *Pragmatics*. Oxford: Oxford University Press.
- Zhang, h. 1995. Oral Language Development across the Curriculum, K-12. ERIC Digest. ERIC Clearinghouse on Reading English and Communication Bloomington IN.

پرسشنامه

خوش آمدید. با تشکر از شما به دلیل همکاریتان. اطلاعات شما تنها به منظور کار تحقیقی استفاده خواهد شد.

۱- نام:

۲- تحصیلات:

۳- مقطع تحصیلی در دانشگاه:

۴- مقطع تحصیلی در مدرسه:

۵- سن: ۱۶-۱۹ ۲۰-۲۳ ۲۴-۲۷ ۳۲-۳۵

۶- جنسیت: مرد زن

۷- محل سکونت:

۸- کدام یک از زبانهای زیر را شما می دانید؟ فارسی ترکی زبانهای دیگر

۹- آیا شما تا کنون در شهری ترک زبان زندگی کرده اید؟ خیر بلی کجا؟

به چه مدت: به چه هدفی

۱۰- تا چه میزان با فرهنگ فارسی یا ترکی آشنایی دارید؟

خیلی خوب خوب نه خیلی خوب اصلا

۱۱- چه میزان فرهنگی فارسی یا ترکی را دوست دارید؟

عاشق آن هستم دوست دارم دوست ندارم متنفرم

۱- در این قسمت ۲۰ موقعیت وجود دارد. هر موقعیت شامل دو قسمت است: قسمت الف و ب. در قسمت الف لطفا موقعیتها را با دقت بخوانید و علامت ضربدر در پرانتز بگذارید اگر تنها و بهترین انتخاب شما از نمرات یک تا پنج است. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد). در قسمت ب لطفا مشخصا آنچه را که در مورد آن مورد می دانید بنویسید.

۲- قانون‌های پرسشنامه چگونه است؟

قانون بر می‌گردد به خواهش یا درخواستی که سنگین است و نیاز به تلاش زیادی دارد. و باعث مسئولیت‌های تجاری، پزشکی و روانی می‌شود. در زیر دو نمونه وجود دارد.

مثال:

۱- معمولا درخواست بزرگی است که شما بخواهید ۱۰۰ دلار آمریکا از کسی قرض بگیرید یا قرض بدهید.

۲- معمولا درخواست بزرگی است که از یک غریبه بخواهید که ۱۰۰ دلار به شما قرض دهد یا برادرتان به شما ۱۰ دلار قرض بدهد.

مثال: اخیرا یک ویروس در شبکه اینترنتی وارد شده است. شما می‌خواهید یک کپی از همه اطلاعات در کامپیوتر را روی فلاپی یا سی دی کپی کنید. و شما می‌دانید که سی دی و فلاپی را در دسترس ندارید و می‌دانید که همکلاسی شما به فروشگاه می‌رود. شما می‌خواهید از او خواهش کنید که فلاپی و سی دی برای شما تهیه کند.

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از دوستان بزرگ است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت اول

خانم ویوان یک استاد دانشگاه است. شما یکی از اعضای سازمان دانشجویی هستید که مسئول جمع‌آوری پول برای انجام فعالیتها هستید که ماه آینده قرار است در دانشگاه برگزار شود. او در اتاقش است و شما می‌خواهید در بزنید و از او بخواهید که حامی سازمان شما باشید و ۱۶۰ دلار هزینه کند.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از استادان بزرگ و دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیتها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت دوم

دیوید یکی از دوستان شما در مدرسه است. او فعالیتهای روزانه‌اش را انجام داده است و می‌خواهید که یک نوشیدنی بخرد. شما می‌خواهید از دیوید خواهش کنید که یک نوشیدنی برای شما بخرد زیرا شما خیلی تشنه هستید.

قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از دیوید دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت سوم

ویلیام بهترین دوست شماست. او یک موتورسیکلت جدید و گران‌خریده است که شما خیلی آن را دوست دارید. شما می‌خواهید سه روز آن را قرض بگیرید تا با دوستان باشید.

قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از ویلیام دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت چهارم

شما می‌خواهید که بلیط قطار بخرید. وقتی که شما کیف پولتان را باز می‌کنید ناگهان متوجه می‌شوید که پول کافی با خود ندارید. یک مرد پشت سر شما ایستاده است و شما می‌خواهید ۳ دلار از او قرض بگیرید.

- قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما دشوار است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- قسمت ب) در این موقعیتها چه می گویند؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت پنجم

- شما و دوستتان در یک رستوران هستید و پیشخدمت سفارش شما را آماده می‌کند. شما می‌خواهید از پیشخدمت بخواهید که سفارش شما را تغییر دهد در حالی که غذایی که شما سفارش داده‌اید در حال پخته شدن است اما هنوز سرو نشده است.
- قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از پیشخدمت دشوار است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- قسمت ب) در این موقعیتها چه می گویند؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت ششم

- شما نتوانستید امتحان نهایی را پاس کنید. شما می‌خواهید از استادتان درخواست کنید که به شما اجازه دهد که آن را پاس کنید در حالی که شما اخراج شده‌اید.
- قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از استادتان دشوار است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت هفتم

شما به وسیله اتوبوس مدرسه به کلاس می‌روید. شما در اتوبوس می‌خوابید و ایستگاه اتوبوس را از دست می‌دهید. اگر شما در ایستگاه بعدی پیاده شوید شما دیر به امتحان خواهید رسید. شما می‌خواهید از راننده اتوبوس بخواهید که اجازه دهد که شما از اتوبوس پیاده شوید در حالی که هنوز به ایستگاه بعدی نرسیده‌اید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از راننده دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت هشتم

شما و دوستان در فروشگاه وسایل ورزشی هستید. شما یک جفت کفش ورزشی می‌بینید و آن را خیلی دوست دارید اما اندازه شما نیست. شما می‌خواهید از فروشنده بخواهید که کفشهای اندازه شما را بیاورد که آن را امتحان کنید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از فروشنده دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت نهم

شما تصمیم دارید که از فارغ التحصیلی استفاده کنید و نیاز به یک نامه دارید. شما از استادتان می‌خواهید که نامه درخواست را به شما بدهد.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از استادتان دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیتها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت دهم

مایکل دوست شما و شما هر دو در یک رستوران نیمه وقت کار می‌کنید. امروز یکشنبه است. شما باید کار کنید اما مایکل کار نمی‌کند چون فردا امتحان دارد. در حالی که اتفاق غیرمنتظره‌ای افتاده است و شما باید به خانه برگردید. چون شما نمی‌توانید کسی را پیدا کنید که نیمه وقت به جای شما در رستوران بماند شما از مایکل می‌خواهید که به جای شما در رستوران بماند.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از مایکل دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیتها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت یازدهم

لیندا بهترین دوست شماست. شما هفته قبل به کلاس نرفتید و می‌خواهید جزوه را از لیندا قرض بگیرید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از لیندا دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت دوازدهم

شما الان در قطار هستید. شما خیلی سریع بحثی را با دوستان به صورت تلفنی شروع می‌کنید. ناگهان باتری موبایل شما تمام می‌شود و قطع می‌شود. شما می‌بینید که زنی کنار شما ایستاده است در حالی که موبایلش در دستش است. به این دلیل که هیچ تلفن عمومی در قطار وجود ندارد شما می‌خواهید که تلفن همراه از زن قرض بگیرید و پول آن را پرداخت کنید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از آن زن دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت سیزدهم

شما نماینده باشگاه مدرسه هستید و جان کوچک‌ترین عضو در باشگاه است. یک برنامه هم فردا قرار است که برگزار شود و همه اعضا در حال تمرین هستند به جز جان. در حال حاضر ۱۰ صبح است اما شما از جان می‌خواهید که برای دوساعت بیشتر بماند و یک قسمت از برنامه را تمرین کند.

- قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از جان دشوار است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- قسمت ب) در این موقعیتها چه می گویند؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت چهاردهم

- شما در ردیف آخر کلاس نشسته اید. استاد در کلاس در حال سخنرانی است. در حالی که صدای او کمتر و کمتر می شود شما نمی توانید واضح بشنوید. شما می خواهید که کمی بلندتر صحبت کند.
- قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از استاد دشوار است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- قسمت ب) در این موقعیتها چه می گویند؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت پانزدهم

- جسیکا همکلاسی شماست و شما یک دوربین دیجیتال از او قرض گرفته اید. شما قول دادید که هفته بعد آن را پس دهید تا بتواند از آن استفاده کند. شما باید دوربین را برگردانید اما دوباره می خواهید هفته آینده آن را قرض بگیرید.
- قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).
- الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از جسیکا دشوار است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد
- ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

(ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت شانزدهم

جیسون بهترین دوست شماست. شما تصمیم دارید که به خوابگاه بروید این هفته. در حالی که شما وسایل زیادی دارید که نمی‌توانید به تنهایی جا به جا کنید. شما می‌خواهید از جیسون بخواهید که به شما کمک کند که به خوابگاه بروید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از جیسون دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

(ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت هفدهم

شما در کتابخانه هستید و می‌خواهید یک فتوکپی از دو صفحه بگیرید. یک نفر از دستگاه کپی استفاده می‌کند و چیزهای زیادی دارد که از آن کپی بگیرد. شما می‌خواهید از او خواهش کنید که اگر امکان دارد اجازه دهد که شما از دستگاه کپی استفاده کنید.

قسمت الف) لطفا سؤالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از فرد دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

(ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیتها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

موقعیت هجدهم

که اردوی تابستانی قرار است که از طرف مدرسه شما برای دانش آموزان سال آخر اجرا شود. آنها به دو گروه تقسیم می‌شوند. شما یکی از سرگروه‌ها هستید. زمانی است که همه اعضا باید دور هم جمع شوند اما یکی از دانش آموزان در گروه شما هنوز خود را نشان نداده است. و هیچکس نمی‌داند که این دانش‌آموز کجاست و هم اکنون شما باید یک برنامه را آغاز کنید، شما می‌خواهید از مایکل (یکی از اعضای گروه) خواهش کنید که دانش آموز را پیدا کند.

قسمت الف) لطفا سوالات یک تا سه را با ضربدر پاسخ دهید. یک (خیلی کم) و پنج (خیلی زیاد).

الف) به نظر شما تا چه میزان درخواست شما از مایکل دشوار است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ب) تا چه میزان مطرح کردن این درخواست سخت است؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

ج) تا چه میزان احتمال دارد که درخواستهایی از این نمونه در این موقعیت‌ها داشته باشید؟

خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

قسمت ب) در این موقعیت‌ها چه می‌گویید؟ لطفا پاسخ خود را به طور مشخص بنویسید؟

روش استناد به این مقاله:

علوی، زهره، و زارع، آمنه. مقایسه کنش‌های گفتاری درخواست و عذرخواهی در تعاملات دانشجویان یک‌زبانۀ فارسی و دوزبانۀ ترکی - فارسی، زبان فارسی و گویش‌های ایرانی، ۲(۱۴): ۱۴۰۱. ۱۵۷-۱۸۲. DOI:10.22124/plid.2023.23116.1616

Copyright:

Copyright for this article is retained by the author(s), with first publication rights granted to *Zaban Farsi va Guyeshhay Irani (Persian Language and Iranian Dialects)*. This is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided that the original work is properly cited.

